

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful eșe de done ori pe septembra: joia și Dumineca. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foilei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția Prelui prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. — ea pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nr. 35. ANUL XVIII.

Sabiu, în 3/15 Maiu 1870.

ru provinciale din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. — Pentru prime, și tieri strâne pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu. 6 fl. v. a.

Inseratelor se plătesc pentru
întea ora cu 7. cr. sîrbi, pentru
a doua ora cu $5\frac{1}{2}$. cr. și pentru a
treia repetare cu $8\frac{1}{2}$. cr. v. a.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Déca siedint'a de luni (27 Apr.) dupa amédi se va privi că siedintia de sine, atunci trebuie rectificatu, ca preste totu au fostu uns predicece siedintie, dara nu dicece dupa cum le specificaramu noi in orulu trecutu.

In siedint'a a IX dara conformu rectificări de mai nainte indată la începutu ia cuventul p. Ioanu Hania, și deslusiesce cum intielege den-sula actulu, ce are a sa seversi in acăsta siedintia, actulu alegerei acelei părți constitutive a consistoriului archidiecesanu, numita senatulu strinsu bisericescu. Si adeca asiā, ca cu consistoriul celu vechiu nu se poate face tabula rasa, pentru ca nici o lege nu are putere retroactiva, ci ca acel'a, există, și numai încătu nu ajunge numerulu membrilor statutori de sinodu sa se intregiasca, alegându-se atăti barbati căti mai suntu de lipsa. Motivarea mai departe a acestei teze a provocato inde cursulu ei observări opuse din partea membrilor sinodali.

Dep. Puscariu incoviintieza motivele aduse de ante vorbitoriu, ia inse in consideratiune urmatorele: a) există unu consistoriu cum lu cere statutulu; b) există cu salariile de astazi. Din aceste considerante e de parere ca consistoriul are a se alege dupa cum prescrie statutulu.

Presedintele atrage atenținea sinodului asupr'a impregiurărei, ca cestiunea acăsta e suprata de cându s'a decisu asupr'a compatibilitătiei său necompatibilitătiei și a altoru posturi acumulate pre lângă postulu de asesoru consistoriale, și tocmai din privint'a acăsta s'a vediut indemnato (presedintele) a chiamă atenținea sinodului asupr'a impregiurărilor năstre faptice și posibile, de și principiul de neacumulare trebaie recunoscetu, și din acestu motivu a fostu de parere, ca principiul sa se admite conditio nato. Sinodul inse dechiarându-se pre lângă principiul neconditionatul să-a legatu mâinile in asta privintia.

Ce se atinge de continuitatea de carea s'a amintit, consistoriul de mai nainte a fostu luat din barbati respectabili și nimenea nu le va nerecunoscere meritele loru, dara fiindu ca ei au fostu luati asiā dicendu numai dupa porunc'a dilei, pentru ca biserică nu se află in exercitiul liberu al institutiunilor ei, astazi cându aceste institutiuni și conclusulu de mai nainte alu sinodului vine sa faca o reorganisare in biserică, nu remâne alt'a de cătu a se procede la alegerea consistoriului intregu.

Cam aceste și altele s'au adusu inaite din partea presidiului și din partea dep. Brana de Lemenyi, Gaetanu și Dr. Gallu.

I. Hania facuse propunerea in intielesulu vorbirei sele de mai susu, ca adeca membri consistoriului de pâna aci sa se privescă de atari și mai departe, iera pentru căti mai suntu de lipsa sa se faca alegere.

Propunerea acăsta se pune din partea presidiului spre sprigintire, dara nu astă sprigintire.

Deci vine a se pune in lucrare actulu alegerei insusi si se statoresc alegerea a patru asesori consistoriali salarizati si doi onorari. Din cei patru dintău avé se urmeze apoi denumirea vicariului generalu archidiecesanu si apoi alegerea altui asesoru salarizat pentru loculu alu patrulea.

Procederea la actu se facă astă:

Se alegu pre langa presedinte doi barbati din tre deputati, cari sa fia la scrutiniu, in personele dd. Ioanu Pinci și Ioanu Filipescu. Dupa aceea unu din notari chiama pre fia care deputatu la urna si si arunca votulu intreنس'a.

Resultatulu scrutinării su ca din 49 de vo-

tanti 46 si dăa voturile pentru Protosincelulu Nicolau Popa, asemenea intrunira majoritate absoluta de voturi PP. Protopresbiteri si fosti asesori consistoriali si pâna aci, Ioanu Panoviciu si Petro Badila; iera pentru postulu onorariu intruní majoritatea absoluta P. Protopresb. alu Hatiugului Iancu Ratiu. Celelalte voturi erau impreziate.

Acum era să se faca inca odata alegerea pentru unu alu patrulea asesoru consistorialu in se sinodulu, pentru că sa nu se indelungiasca prea multu actulu alegerei a rugatu pre Presedintele Escel. Sea Presântitulu Archiepiscopu sa denumește din acesti trei pre vicariulu generale, pentru că sa se poată alege numai decâtul doi asesori ordinari si unu onorariu si asiā induplecându-se Presedintele la acăsta cerere a sinodului in modu solemnu a denumit din cei trei deja alesi pre Par. Protosincelul Nicolau Popa de vicariu generale cu cuventele: „Eu denumescu dintre cei trei asesori alesi salarizati pre p. protosincel N. Popa“, care denumire o primă sinodulu cu insufletite „sa traiasca.“

Acum se procede mai departe la alegere ierasi in modulu de mai susu si resultatulu este, ca pentru unu postu de asesoru salarizat capeta majoritate absoluta P. Protopresbiteru alu Gioagiu I. Vasile Piposiu si pentru celu onorariu P. Protosulu Branului Ioanu Metianu; iera pentru celalaltu postu de asesoru salarizat se imparte voturile, capetându ele mai multe si mai aprope de majoritate P. Profesoru si Parochu alu cetăței Sabiului Zacharia Boiu si Par. Prot. alu Zarandului Moise Lazaru. Deçi se face alegere angusta intre acesti doi si majoritatea o intrunesce celu dintău.

Presidiulu din insemetatea ce o are sinodulu si din respectu cătra acăsta in intielesulu § respectiv din statutu face intarirea membrilor consistoriului strinsu bisericescu in fată sinodului, cu urmatorele cuvinte: „Din parte-mi nu amu nimică in contră unei său altei persoane alese in consistoriulu strinsu bisericescu si de aceea me astă indemnato a intari pre cei siese alesi de asesori consistoriali si a cere totu odata dela atotu poternicul Dieu binecuvântarea cerescă preste acestu consistoriu.“ Ceea ce se primesce cu vii aclamatiuni din partea membrilor.

Fiindu tempulu inaintatul alta siedintia se fizează pre diu'a următoră la noile ore, cându au a se continua alegerie membrilor consistoriali pentru cele-lalte două senate.

Dela sinodulu eparchiale aradane.

Aradu, Domineca Tomei 1870.

Primulu sinodul eparchiale s'a deschisu astazi in biserică catedrale sub presedintia episcopului diecesanu Procopiu Ivacicovicu in presentia alegerilor si a unui publicu numerosu.

Indata dupa chiamarea spiritului săntu se inaugura sinodulu dupa program'a următoră: 1. prezentarea credentialelor presedintelui; 2. surgarea notarilor sinodali; 3. Cuventarea de deschidere a presedintelui, in fine notificarea alegilor si impartirea membrilor in secțiuni verificătoare.

Presedintele chiamă la oficiul notarieal provisoriu pre următorii 4 membri: I. Groza din clero, M. Buneiu, I. Vesea si I. Popoviciu din mireni, si rosti dupa aceea următorulu cuventu de deschidere:

Venerabile sinodul eparchialu, Domnilor deputati!

Congresulu nostru nationalu bisericescu român de religiunea ortodoxa din Transilvania si Ungaria tienutu in Sabiu din 16 Sept pâna in 7 Octombrie 1868 au trasu on'a cale nouă bisericiei si scolei pentru venitoriulu loru. Statutulu organicu sanctionat de M. S. imp. in 28 Maiu 1869 ne au datu o constituione, pre bas'a căreia s'a adunato sinodele eparchiali, conchiamate pre lumineca Tomei a. c. In acăstea se voru tracta pre rendu cele prescrise in §§ 94. 95 (? Red.) si 96 din statutulu organicu.

baterie seriōsa intrebarea, despre nouu organismu, ce eră de dorit u se introduce in administratiunea trebilor năstre bisericesci si scolare, — radiematu si pre garantiele date din partea legislatiunei politice, — au compusu in contielegerea fratișca unu statutu, pentru organisarea si administratiunea interna a bisericiei năstre nationale.

Fiindu statutulu acesta organicu prin Majestatea Sea pre bunulu Imperatu si regu alu nostru Franciscu Iosifu I sub 28 Maiu 1869, aprobatu si confirmat — consistoriulu nostru diecesanu nu a lipsit a face cele trebuintiose pentru punerea la cale a nouu organismu bisericescu in sensulu statutului organicu; in firul căroru dupa inaintarea sinodelor, comitetelor si a epitropielor parochiali, apoi a sinodelor, scaanelor, comitetelor si a epitropielor protopresbiterali, au venit la rendu convocarea sinodului eparchiale pentru dieces'a aradane, in a cărei' urmare, binecuvantat se fia Domnul Dumnedieu! eata astazi ne astămu adunati la venerand'a catedra, la primulu sinodu anuale alu eparchiei năstre aradane.

Nu me indoiesc Domnilor! ba sum convinsu ca intentiunea si nesuntia nostra a tuturor' este, a astă si a staveri midilöele mai potrivite, si a intrebuintia modalitatea cea mai buna pentru eficiența dispusetiunilor statutului organicu, spre folosulu si inaintarea trebilor năstre bisericesci si scolare; ceea ce e o necesitate urginta pentru prospătarea nostra; o necesitate pentru dezvoltarea culturii poporului.

Inse că se putem deveni la rezultate folositore pentru trebuintele si dorintele năstre pre terenul bisericescu si scolaristicu, avemu Domnul in, si afara de sinodu multu si mai indelungat timpu a lucra si a ne osteni cu zelu deschilinitu, cu patientia durabila, cu deferintia reciproca, si cu multa buna intielegere; căci: „concordia parvae crescent, discordia maximae dilabuntur.“

Petrunsu de insemetatea si ponderositatea vocațiunei nostra, si avendu firm'a sperantia la unu succesu bunu si folositoriu in desbaterile si afacerile nostra Ve salutu Domnilor! din adenculu animele mele, si me rogu lui Dumnedieu, ca darul Domnului nostru Isusu Christosu si dragostea lui Dumnedieu Tatalu, si impreunarea santului Duchu sa fie cu Noi cu toti!

Si asiā Domnilor! siedintele sinodale cu acăsta declarându-le de deschise ve poftescu a me insoti in renoirea rugaciunie cătra Atotpotintele dicindu: „Imperate cerescu, mangaiorile, duchulu adeverului, carele pretutindenea esti si tote le plinesci, vistierulu bunatilor si datatoriile de viață, vino si te salaslucesc intru noi si ne curatiese pre noi de tote spuriaciunea, si mantuesc bunule sufletulu nostru Aminu.

O voce despre organisarea instructiunii publice.

Saliste in dia'a de San-Georgiu 1870.

Congresulu nostru nationalu bisericescu alu romanilor de religiunea ortodoxa din Transilvania si Ungaria tienutu in Sabiu din 16 Sept pâna in 7 Octombrie 1868 au trasu on'a cale nouă bisericiei si scolei pentru venitoriulu loru. Statutulu organicu sanctionat de M. S. imp. in 28 Maiu 1869 ne au datu o constituione, pre bas'a căreia s'a adunato sinodele eparchiali, conchiamate pre lumineca Tomei a. c. In acăstea se voru tracta pre rendu cele prescrise in §§ 94. 95 (? Red.) si 96 din statutulu organicu.

Intre celelalte agende ale sinodelor eparchiali are sa fia fără indointia si organisatiunea invietuirei in scolele năstre confessionali. — Eu credu a fi de folosu a desceptă luarea amiole a

taturor românilor și cu deosebito onoatelor deputati sinodali cără acestui punct de mare importanță pentru venitoriu nostru, și ai rogă să si comunice ideile lor în respectul acesta, pentru că sa se pătească înființă o lege, care să corespundă cu indigentele noastre reali.* — Încătu pentru mine, fără de a pretinde a fi în posessiunea ideelor celor mai nimerite în privința acăsta, cugetu ca mai nainte de tōt aru face trebuintia : —

1. A se stabili un'a auctoritate suprema, cătu se va poté mai independite în indreptarea scolelor și invetiamențului în ele, compusa din barbatii cei mai luminati în sciinție și mai dedati în administrația și conducerea scolelor. — Acești'a sa formeze unu corp permanent, și sa persecute cu strajnicia planulu de invetiatura, confruntându-ne încetatu cu lipsele și impregiurările poporului nostru, introducendu-se succese scaimbările necesarie eomandate de esperintia, insa fără de a crutiă și fără de a admite în funcțiunile scolare individi ne-trebnici și preocupati de interes particulari, carii după cum scim mai multu potu strică de cătu direge.

Credu că o asemenea auctoritate, compusa în asiā modo și condusa de unu asiā simtiv, e ne-aparatu de lipsa, fiindu că trist'a esperintia, care amu facuto de dōne decenii, ne au demonstratu din destulu, că schimbările după capritiu facute de omeni, cari se schimbă pre totu minutulu și de acei'a cari n'au nici o ideia de invetiamențu, ci venăza numai după interes particulari, nu facu de cătu strică totu progresulu.**) —

Scolele noastre au trebuintia de unu elementu stabili și de o sistema buna pentru că sa pătească prosperă amesuratu cerintelor noastre și a seculului presint. — O sistema de invetiamențu păte numai în cursu de mai multi ani sa-se adeveredie de buna său de rea, căci nimic'a nu e mai stricaciu în invetiatura publică, de cătu dēs'a mutare de sistem, care pune și pre invetiatori și pre invetiaci in incurcare și i face sa si pără celu mai prețiosu tempu alu vîietiei, ieră mai pre urma să se descuragizeze cu totulu.

Dovăda scaimbarea legilor și sistemei instructiunii publice la gimnasiale de statu in templu mai de currendu la noi. — Inca și mai pericolosu mise pare a fi dēs'a scaimbare de invetiatori, care la noi prea adese s'a intemplatu și se intempla. —

Dara apoi ce sa dicu despre desfîntirea scolelor existenti, și despre ridicarea altor'a, după altu planu și alta sistema, pre cari păte mană le restórnă altu capritiu.

2. Recunoscu lips'a reformelor și a-siu voi sa se faca unde cere trebuint'a, insa sa se faca cu cea mai mare precantune și sa se introduca asiā dīcendu pre no simtive, după aceea planulu bine inceputu sa se urmedie cu perseverantia. In fine s'aru cere, că scolele in interesulu instructiunii, sa remâna cu totulu neatinse de interesele particulare de caste și nepotismu. Educatiunea sa-si urmedie, drumulu seu de a cultivă mintea și de a forma anim'a tenerimeei pentru adeveru și virtute, fără de a fi lovite de capriticile dilei și fără de a fi paralizate in mersulu seu prin scopuri marsiave.

De aceea s'aru acceptă, că autoritatea superioră, insarcinata cu direptarea invetiamențului în scolele noastre confesiunali, sa fia incredintata unui corp permanent și cătu se va puté mai independinte in pusetiunea sea, inso unui corp compusu din barbati destinsi prin eruditia loru și inavutisti cu pracs'a esperintie, și recunoscuti pentru probitatea bunavoint'a, putint'a și activitatea loru.

3. Autoritatea acăsta suprema fiindu res-trinsivera sa-si tienă de săn'a datorintia a lati invetiator'a primaria preste totu, înființându scole în tōt comunele bisericesci și în fia-care tractu protopresviterale celu putiu căte un'a capitala, proviedeu-le cu invetiatori apti și devolati trebei scolare. — Spre a putea face acăsta, se intielege de sine ca trebue inmultit fondul scolaristic prin deschiderea de fontani noue, căci fără de bani scole nu se potu înființă, și cele înființate nu se potu sustine, lasându-le cu deosebire capriticul ante statutorilor comunali său parochiali că după placu sa inmoltescă și sa scada lefurite, sa depuna și sa pună pre invetiatori după cum le vine la sotocela.

4. A se statoră un'a lege de admissibilitate la posturile invetatoresci, in urm'a cărei sa se fipsedie ce cunoștințe se ceru dela fia-care invetiatoriu, ce scole sa fia urmatu și că atestate sa fia datoriu

și infatișia aspirantii la postulu de invetiatori parochiali, și ce la cele capitale. — In fine prelungă presentarea astorū felin de documente sa se introducă esamenile de cuaificatiune despre obiectele propunende in scol'a pentru care au concuratu și si despre metod'a propunerei singuratecelor obiecte, bona ora, că pre venitoriu nimenea se nu pătească la unu postu de docinte fără a documenta prin atestate, căte clase a absolvatu și cum a fostu esamenul de cuaificatiune său de admissibilitate.

5. A face o lege obligatorie pentru invetiator'u primaria in urm'a cărei'a fia-care parinte se fia datoriu a-si dă copii sei de ambe secsele intr'unu anumitu tempu si adeca dela 7—12 ani, ieră dela 12—15 la scol'a de repetitiune Duminec'a și sârbătorea. Sanctionându acăsta lege, prin amendă și lipsiri de folosele eclesiastice ba chiaru și comunali sa se constringa parintii a fi mai cu surgiști in tramitera copiloru la scola.

Preotimea păte face cele mai bune servicie in privința acăsta.

Mihale Stoic'a
directorul scolii norm. capit. rom.
gr-or. din Seliste.

O ARUNCATURA DE OCHIU

ASUPRA

STAREI ACTUALE

ROMANIEI.

(Capetu.)

De aceea tradâri preste tradâri repetitive; nerușinare preste nerușinare pâna într'atâta, in cătu cei ce le seversiescu să-si facă față cu faptele loru marsiave. De aceea imprumuturi onerose, precum Stern, Openheim; concessiuni ruinătoare, precum Strussberg și Oppenheim; condeie de căte dōue și trei milioane trecute la chieltele pentru lucruri ce nu le avemu, ori pre care le avemu, suntu de nici o trebuită; de aceea datori'a flotante urcata la preste 100 milioane numai in vre-o cinci ani de dile și cându n'avea tiér'a nevoia de vre-o chielteala extraordinaria.

* * *

Cu regimulu constitutionale, asiā precum se aplică la noi, amu spus'o, ca ne aflâmu sub absolutismu și mai cumplitu, și mai vatematoriu statului, decât regimulu regulamentariu. Legile suntu bune, dura aplicarea e rea; cei ce le aplică potu sa le aplice după voint'a loru, pentru ca controlu asupra modului, cum le aplică, nu exista, prin ingerenția guvernului in alegeri ori ce controlu este nimiru, pentru ca vina majoritatile loru sa dea din capu la tōt; și déca se gasescu, pre ieră pre colea doi-trei omeni, ce dorescu într'adeveru binele și voru sa se opuna la faptele vatematorie statului seversite de cătra guvern, acei'a suntu nesocotiti, luati in risu chiaru, atât in camera de majoritatâ, cătu și afara din camera de jurnale, facute anume spre a intră pre rondu in serviciul guvernului; căci acestea au mijloce sa multiameșca pre toti din spinarea poporului asuprui: au contracte de lucrări publice său de arendări de mosie, au paragrafe pentru presa, au favoruri de imparțită pre la toti acesti samsari politici, prin cari 'si facu treble. Ieră pentru că sa se scape aparentele, pentru că sa arunce cu cenusia in ochi la cei creduli, se vede ieră-si o intielegere instinctiva, intre cei ce se inlocuesc unii pre altii, a dă voturi inlocuitorii contră inlocuitorul, că sa fia obligati acesti'a sa plătescă cutare sume, ce s'au doveditu sfeterisite, cutare bani cu cari s'au dovedit u ca au abusatu, și contră căror'a a strigatu lumea întrăga și chiaru ei prin jurnalele loru pâna sa nu vina la putere, cari voturi insa remânu in uitare, pentru ca nimeniu nu-i da mâna sa le aplice, sciindu-se toti culpabilii și sciindu ca, după legea naturei, aplicându-le ei contră acelora, pre cari i a inlocuitu, și acesti'a cându și voru inlocui pre densii voru aplică asemene voturile ce voru dă contra loru.

Prin falsificarea alegerilor, lipsindu ori ce controlu guvernului, elu păte asiā dura sa aresteze ori cându, pre cine va voi; păte sa persecute in avere, onore și chiaru viatia, pre fia-care cetățeniu, fiind siguru de mai nainte ca va fi absolvit de tōt peccatele, de cătra cortegiulu celu incongiōra, care se chiama reprezentanti ai națiunii, adeca reprezentanti ai vointei națiunii.

Hei ! dara oare nu le scu toti acestea ? Oare

no judeca toti totu astfelui ? Nu vede fia-cine, in mintea lui, ca suntu să că statu, să că societate, să că invidiți mai in genere, să că caracteru cetățienescu, de batjocura atutu a nostra, cătu să a streinilor ce vinu sa visiteze tiér'a nostra, cătu să a acelor'a, cari cunoscu impregiurările tierei noastre ? Este intr'adeveru de desperat acăsta stare in care ne aflâmu; dura o singura măngaiere ne mai remâne, aceea ca națiuni să mai mari de cătu națiunea română a avutu asemenea epoca precum, este la noi epoca de astadi.

Franci'a și poporul francesu, care a ajunsu sa dicteze astadi voint'a sea lumei intrege, se afla in aceea-si critica pozitivă, in care ne aflâmu noi astadi, inainte de 1789, inainte de revoluționea cea mare a Franciei.

Multi dintre visitatorii Franciei inainte de acăsta epoca, intre cari și unu autoru însemnatu alu epocii, englesulu Young, care a călătorit in Franci'a pre la 1788, si-a batutu jocu in modulu celu mai tristu de acestu popor francesu, care face admiratiunea lumii astadi, minunându-se de apathia și rabdarea poporului francesu, pre care punendu-lu in comparatiune cu poporul englesu, dicea despre densulu : déca in Englter'a, in satuile celu mai infundat, s'aru comite o a sut'a parte macaru, din abusurile, ce se comitu in Franci'a sub ochii poporului francesu, governul sub care s'aru petreco nisice asemene abusuri n'aru putea fi suferit unu minutu macaru ; in vreme ce acăsta națiune francesa cadiuta in apathia, privescu cu indiferentia la densele, macaru ca ea e préd'a loru ; și déca aru voi sa indrepteze lucrurile, astfelui precum suntu la densii, le aru trebuí celu mai pucinu unu secolu,

Unu minutu inse de desceptare, intr'o suflare divina, i fu de ajunsu acestei națiuni, luata in risu pâna eri, sa scape de o situatiune deplorabile, ca aceea in care i ajunsese cotitulu la osu. Nu treure nici doi ani și i vedișt lumea pre francesi, și pre cîmpulu de betaia că capitani abili și că soldati vitezi, și la tribuna ca oratori mari și diplomiati, și in administratiune că organizatori intelectuali ; și toti esiti din clasele de josu cari erau asiā de nesocotite.

* * *

Aducendu de exemplu revoluționea cea mare a Franciei, și temendu-me, că nu cumva sa se obiecteze de cătra unii din cei ce cunoscu evenimentele urmate, ca a-siu cugetă la o indreptare seriōsa prin returnare ori printro revoluțione cu sânge, moșpresu a dice : nu dorescu și nu sfatuiescu returnare său revoluțione ; antău ca a trecețu timpul versării de sânge și Dumnedieu scie unde păte sa ne duca o revoluțione, și alu doilea ca amu vedișt ce s'a intemplatu eu 11 Februarie, prin care cătă-vă violență, escamotându miscarea dela 11 Februarie, ou isbutită sa aduca lucrurile in starea deplorabile in care se afla astadi.

Dara voi sa dicu : nu trece și preste acestu popor român o suflare divina, care se-lu desmorătiasca, sa-lu descepte din somnulu seu celu greu, sa-lu scotia din nepasarea in care se vede, pentru ca, intr'unu minutu, sa inaugureze o óra de prosperitate că aceea pre care a inaugurat' poporul Francesu la 1789 și multe alte popore ? E destul de mijlocescă o buna intielegere intre noi toti, pentru ca cu totii sa dicem acesorul bande de coti-cari și de traditori :

— Destulu pâna aci !

Totii acesti'a, cari au inlocuitu pre vechii boieri și exploatează tiér'a intr'unu chipu nerușinat, voru intră in gaura de sierpe.

* * *

Dupa tōt acestea ajungu la o concluziune ori voim sa avem unu guvern constitutionale in tōtă sinceritatea, și atunci cătă sa se sferzisea odata cu acăsta sistema derapenatore statului român, alu cărui tablou m'amur cercatul sa-lu infâscisca mai susu, și care după miciile mele mijloce e multu mai palidu de cătu realitatea, cere ingrodiesce și revolța pre toti ; ori ca, déca este sa remânești totu in acăsta situatiune progresându in reu, și sa ne topim de trandavia său in capacitate; aru și de o miile de ori mai folositoriu sa limbi abandonati pre mân'a unei persoane cu putere dictoriale, care sa ne guverneze intr'unu chipu absolutu ; căci celu pucinu acea persoană nu aru mai avea trebuită de atâtea mijloce corumpătoare, sa cumpere alegatori, sa dea in jafu tiér'a la streini prin concesiuni și la cătă-vă deputati și senatori prin contracte și intreprinderi, și sa intrebuntiez, că consilari ai sei, totu ceea ce este

*) A se vedé pertratrile din siedint'a din urma. R.

**) La noi acestu assertu nu se păte aplică. R.

mai coruptu in tiéra, că sa se créza milioane de posturi, prin cari se derepană financele statului; cäci celu pucinu, déca acelu dictatoru său pasia va fi unu stapanitoriu reu, va fi lesne alu trantă josc ne mai avendu scusa sa dica ceea ce se pote dice astădi: Strică eu? Tiér'a a voită!

Eu, care sciu acestea, sum departe a dorî unu asemenea lucru; pentru ca și déca s'ar gasi unu săntu care sa ia dictatur'a, cine ne pote garantă de mostenitorulu seu, său de celu ce va veni după densulu déca se va face cu alegere. Amu disu aceste vorbe, că sa se véda la ce extremitate pote sa adjunga cineva, cäci acestu resonamentu l'amu auditu la multi.

Nadajduescu inse multu in inteligintă românilor, in provedintă, care i a ajutat la tótenevoie lor, ca le va ajută sa se descepte, sa iasa din acesta apathia, sa-si simtia umilintă in care jacu astădi și catastrofa ce ne ascépta; și atât'a este de ajunsu, cäci odata ce ómenii cu minte matura și tinerii necorupti voru simtii umilintă at bajocur'a in care-ne aflâmu, și voru incepe a se adună unul cu altulu spre a chipzui la ce e de facutu, se voru poté gasi multe mijloce că sa esimă din acesta nenorocire.

Ce sa mai totu tanjimu? ce sa mai totu stâmu de cărtă unii cu altii și de acusatiuni reciproce, cari nu ne potu inaintă in nimică, ci numai ne mantiene in deshinare? Mai cu séma intre militari, pentru ce sa perpetue o ura neimpesata, destingunduse unii de altii prin numiri diferite de Maisti și Februaristi?

Observu, cu durere, ca se intinde o intriga, care are de scopu sa imparta tiér'a in dôua tabere și mai alesu pre ostire in Februaristi și Maisti, Februaristi și Cuzisti; acestea tótē pentru că sa pote pescui in apa tulbure, cäci acei ce nu mai suntu la putere, că si cei ce n'au fostu nici odata dada aspira la putere, suntu in stare sa restórne lumea că sa vina ei, sa mai faca plésica și Dumnedieu mai scie ce.

Sfatul care l'asuu dă eu militarilor astădi, cändu aru putea fi ascultatu, aru fi: sa se infraștește Maistii precum se dieu, cu Februaristii, sa dea mâna unulu cu altulu, sa se ocupe de desvoltarea instructiunei militarie și de disciplina, cäci măine-poimăine pote sa fie trabuinctia de bravur'a loru pre câmpulu de bataia pentru aperarea tieri și Dómne feresce ce s'ar intemplă de se voru gasi in starea de astădi! Sa se uite dara militarii cu sănge rece la tótē insinuările perfide, cari se intielege ca trebuie se fie cu ceva scopuri ascunse cäci nime nu-si da mân'a de giab'a sa semene vrăjb'a intre frati.

Me resumu. Amu disu la inceputu ca uno Domnu s'au spriatu atunci numai de starea tieri, cändu a auditu ca lumea o duce într'o veselia, și a sciu sa se oprăscă la marginea prapastiei.

Asiá dara, astădi natiunea, care se guvernă prin constitutiune si care ea are puterea de a face si respunderea pre care o avea mai nainte Domnulu, sa-si arunce ochii si sa védia ca nu se mai plâng nime, ca nu se mai vaeta nime, ci o ducu toti într'o veselia: baluri, ziaseturii, gradine si lanturi pre la tótē carcimele de prin orasie si sate; că cum cu totii aru innotă in auru, că cum n'aru, mai avea trebuintia nime sa muncește, in ratacirea ca bugetulu, din cătu este maritu, are sa se mai măresca din dì in dì că sa se pote impartasi dintr'ensulu toti si in sperantă amagitor, ca drumurile de feru ale lui Strussberg a sa aduca atât'a beni in tiera, in cătu guvenulu sa pote immulti intr'atât'a numerulu functionilor că sa sia posturi pentru toti cei ce sciu sa scrie, si pentru studentii ce iasa din scôle, si tinerimea sa nu mai aiba nevoia sa se ocupe de alt-ceva, ci se accepte totulu de la guvern!

Amu ajunsu in culmea fericirei si sfersiesc.

Alte afaceri ne au distrașu pentru unu tempu dela cele curatul politice. Acést'a e si caușa de amu trecutu asiá in delungu preste proiectul de lege in privintă a naționalitătilor, statoritul de membri din estrem'a slângă a dietei pestane si de cei ai naționalitătilor nemaghiare, de care proiectu facemusu inse de multo amintire si noi. Spre a-lo

avea depusu si pre acest'a in colónele nóstre că pre unu actu, ce merita atentionea ori cărui barbatu politicu, dară cu deosebire in tempulu acest'a miscatu, lu reproducemus si noi după traducerea „Albinei“ carea afirma cumca traducerea ei e cea mai autentica.

Proiectu de Lege

pentru regularea si ascurarea naționalitătilor si limbelor de tiéra in Ungari'a.

§ 1. In Ungari'a se recunoscu de naționalităti egalu indreptatită de tiéra urmatorele poporatiuni istorice de tiéra: magarii, români, serbi, slavocii, rusii si nemtii pentru cari prin lege fundamentală se ascură indreptatirea egala politica de naționalitate si limba, intre marginile intregitătiei teritoriale si unitătiei politice a statului.

In documente oficiale naționalitățile locuitorie in Ungari'a la olalta se voru numi poporul Ungariei si din folosirea numelui ungurescu nu se poate deduce preferintia nici superioritate pentru naționalitatea magiara.

§ 2. In comunitățile satenesce si orasienesci, precum si in comitate, respective, si in districte naționalitatea majoritaticei poporatiunei respective — si adeca a celei absolute unde s'ar aflare, la din contra naționalitatea majoritaticei relative — forma in tienutulu respectivu naționalitatea oficiale, si limba ei va fi limba oficiale atâtua representantie politice seu representantie politico-administrative precum si a antistolor si autoritatilor publice, presupunendu, ca acea majoritate aparțiene la un'a din cele siese naționalităti din tiéra.

In acele comunități, comitate si districte amestecate, unde pre lângă majoritatea decidiatoria, un'a din cele siese naționalităti din tiéra aru formă baremu a trei'a parte si cu numerulu aru stă acelei'a mai aprópe, membrii representantie au dreptu a cere, ca limba ei sa se aplice că a dôua limba oficiale.

In adunantiele representantive, intrebuntiarea limbelor usitate in tiéra este libera.

Comunitatile acele, a căror'a majoritate nu apartiene la nici un'a din cele siese naționalităti de tiéra, potu folosi limba loru propria de limba oficiale in afacerile loru interne comunali; in afacerile loru cu judecătorii comitatense seu cu angajati cercuali suntu indetorate a intrebuntiă limba oficiale a comitatului.

§ 3. Limba naționalităției de tiéra, ce forma majoritatea tieri, e limba oficiale a legelui si a oficiolatelor centrali. (?!)

Inse in ori ce felu de cause compuse in alta limba, atâtua regimulu centralu cătu si curtea de casatiune, precum si judecători'a suprema, e indetorata a edă totu in acea limba otaririle respective decisiunile si sentintiele sale.

Curtea de casatiune si judecători'a suprema in consultările loru traducendu priu translatori jurati, procesele portate in atare limba nemaghiara, dimpreuna cu documentele necesarie, le va referă prin referinti ce cunoscu limba respectiva.

In dieta, ablegatii naționalitătilor din minoritate, au libertatea a se pronunci in propri'a loru limba nationala.

§ 4. Legile tieri, mai departe ordinatiunile si tótē feliurile de dispusiuni ale regimului si autoritatilor centrali se voru comunică respective se voru publica tuturor naționalitătilor din tiéra declinuitu jurisdicțiilor, pe lângă testulu originalu. Si in limba loru nationala propria respective in limba loru oficiale ierasi cu testu auteticu, respective se voru promulgă. Déca s'ar nasce vreo indoială despre intielesulu alorū dôue testuri atunci decide testululu originalu.

§ 5. Representantile, oficiolateli si antistiente comitatelor si ale districtelor precum si ale autoritatilor orasienesci, mai departe judecătoare orasienesci, comitatense, districtuali si cercuali, precum si tótē oficiolateli administrative inferiore, cu oficiolateli superioare voru comunică in propri'a loru limba oficiale si (cu excepția casurilor din § 4) totu in acea limba voru primi otaririle, incredintările si ori ce felu de comunicatuni. Totu astădui corespundu in limba loru propria oficiolateli de asemenea rangu, déca au aceasi limba oficiale; in casul contrariu, pre lângă testulu originalu in limba propria intrebuntiă limba oficiolatelor centrale. Totu astădui e de observat si la comunitățile satenesce si la antistii acelor'a, déca limba loru oficiale e recunoscuta de limba usită in co-

mitatu respective districtu din partea corporationei representative. La din contra, comunitățile suntu indetorate a intrebuntiă in comunicatiunile loru externe un'a din limbele usitate in comitat, respective districtu.

§ 6. Cu privire la afacerile părtilor litigante se declară ca regal'a generala, ca părțile si potu folosi limba loru propria, si autoritatile administrative, precum judetiele de prim'a si a dôua instantia pôrta pertractările in limba părtilor si totu in aceea aducu decisiunile. Déca părțile causelor procesuali vorbescu limbi usitate in tienutulu autoritaticei respective, inse aceste limbi suntu diferte, fia-care pote folosi limba sea propria. Totu desbaterea si efectuirea se face in limba primului incursu.

Acea parte, a cărei'a limba nu e usită in tienutulu autoritaticei respective, are dreptul de a se folosi să de limba partii contrarie seu de a autoritatii respective, seu de a autoritatilor centrale.

Déca un'a din părțile litigante constă din mai multe persoane ce apartin la diferite naționalități, atunci au a se uni in un'a din limbele usitate acolo, de altmintera suntu indetorate a intrebuntiă limba oficiala.

In cause criminale, cercetările si tótē pertractările decurgu in limba acusatului, si sentintele, precum si tótē feliurile de decisiuni au sa se aduca in limba acusatului, déca acést'a e un'a dintre limbele usitate in tienutulu autoritaticei respective; de altmintera in aceea limba de tiéra usită, carea acusatulu după mărturisire sea propria o pricepe mai bine.

In casurile acele, unde suntu mai multi acuzați de diferite naționalități, acei'a cari vorbeseu un'a din limbele usitate acolo, suntu de ascultat in aceea limba, si pertractarea cu privire la ei se pôrta in limba loru, — cu privire la ceialalti inse in limba oficiala a jurisdictionei pre lângă intrebuntiarea de interpreti; sentint'a inse e de comunicat in limba loru propria. Totu acestor dispozitioni stau si cu privire la ascultarea martorilor.

Dupa introducerea procedurei judecătoriei de jurati referitorie la cause criminale, limba desbatelor juriului — déca jurati n'aru precepe limba acusatului — va fi limba oficiala a respectivelui judecători.

§ 7. Invietamentul naționalu, din punctul de vedere al culturei comune si al prosperității, se recunoște de missiune a statului si dreptu aceea inaintarea lui — se ordona precum de după puterea propria a fiacării naționalități asiă si prin ajutorare in proporție egala din averea statului.

Dreptu aceea, si care naționalitate de tiéra in totalitate seu particulariu are dreptul a se uni spre acestu scopu. a fundă seoli si institute, societăți si reuniuni spre desvoltarea cultivarei spirituali si materiali, precum spre desvoltarea culturei, sciinției, beletristiciei, artelor si a economiei naționale, a inființă fonduri si fundații, si spre acestu scopu a le administră independinte prin organele loru proprii.

§ 8. In tótē scările populare ale acelor si naționalități de tiéra, in instituțile superioare de cultura si invietamentu, e limba loru propria națională limba de instrucțiune. Instituțile naționale, respective confesionale, de cultura si invietamentu, ale singurăcelor naționalități, incătu corespondu condițiunilor sustătorie pentru asemenea instituții ale statului, se declară de egalu indreptatate cu acestea, si in tótē aceleia in cari se propune istoria pragmatică a tieri, se poate totu odata propune si istoria loru propria națională.

Comunitățile, autoritatile si instituțile bisericesti — si scolare, precum si tótē instituții, societăți si reuniuni inființate pentru scopul espusu in § 8, au dreptul a se folosi de limba loru propria națională in comunicatiunile loru interne si externe, intre sine, fatia cu regimulu si cu alte autorități de statu, si regimulu e indatorat a li edă decisiunile si responsurile sale totu in aceea limba.

§ 9. La universitatea tieri pre lângă catedre de limba si beletristica acelor si naționalități de tiéra, au sa se ridice catedre si pentru propunerea legilor patriei in limba loru națională permitindu totuodata in limbele acestea docentele private si pentru alte facultăți, precum si facerea examenelor in tótē limbele de propunere. Totu acést'a se ordinează si cu privire la academiele ju-

ridice de tiéra; dar' numai cu privire la nationalitatele tare reprezentate în respectivele parti ale tie-rii. În scóelele sustatórie de midiulocu și superioare său în institutele de investiamentu are să se introduca de limb'a instructiva, pre lângă luarea în consideratiune a elementelor nationali desu reprezentate, și limb'a acelei poporatiuni, în cerculu căreia se afla aceea, și în midiulocul atâroru nationalitati de tiéra, unde lipsescu astfelui de institute de investiamentu, au a se redică în numero coresponditoru cu poterea tierei său cu privire la impregurări, cu ajutoriulu statului.

§ 10. Acei'a, cari pretindă a portă atari oficie, la cari se conditionează cunoștiint'a limbii maghiare, au a demustră deplin'a cunoștiintia a acestei limbe.

§ 11. Ordinatiunile legei presente, mai versos cele contineute în § 1 formează partea constitutiva din constituțiunea tierei.

§ 12. Legea acésta va pasi în viéția indată după sanctionare și publicare; și tóte legile și ordinatiunile de mai inainte, contrarie legei de acum, pria acésta se declara de storse.

Brasovu in 7. Maiu. (Balneologicu)

D'abia ne potem ierási delectá ochii la vestimentulu celu verde alu primaverei. Dupa ostenelele iernei cei grele, cere corpulu recreare însa afara de zidurile orasului, unde pardosal'a cea ardienda și radiele sôrelui reflectate de pre zidurile caselor cu potere indoita ne va ingreuiá după putine septemani deja petrecerea.

Ne preocupa cugetulu de a aflá unu locu desfătu de petrecere, unde sa nu simu avisati numai la frumsetie naturei, care ne multiamesce ochii iéra stomachula ni la séca, ci unde amu potea capatá ceva și de gustatu, și asiá sa imprenumu cele placute cu cele bune. Unu stare locu e in Transilvani'a fără indoiala in prim'a linia, loculu de cura Elöpatak (Valcele).

Cu privintia la comfortabilitate, petrecere și desfătari, recerintie neincurgurable pentru unu bolnavu intr'o scalda, de doritu și placute pentru unu sanatosu, stau Valcelele intre scaldele din patria mai aprope de cele din strainatate, intreccu, insa cu multu în privint'a puterei vindecatorie pre cele din urma. Deci nu ne prinde mirare, déca Valcelele nôstre pre lângă tóta desvoltarea de comunicatiune, carea usiuráza cercetarea scaldelor de luxu din streinatate din anu in anu se bucura de o cercetare și mai mare. Spre adeverirea celoru dise, avemu de a avisă simplu la numerii autentici ai conspectului statisticu despre cercetarea locului de cura Valcelele (Elöpatak) in sessiunea anului trecutu, edat in intielesulu ordinaciunei ministeriului regescu ung. cu datulu 28 Martiu a. c. N. 716, din partea despartiementului sanitaru alu comitatului Albei superiore.

In anu trecutu au fostu in Vacele la cura 247 familii din patria, 288 din streinatate, 286 barbati 382 femei din patria, 404 barbati, 577 femei din streinatate; la olalta: 1649 óspeti.

Acestu numeru ne aréta, ca frecuentarea crește in comparatiune cu anii precedinti cu privintia la tempulu celu nefavoritoru și cu privintia la comunicatiunea cea decadiuta, tocmai in urm'a acelor relatiuni nefavoritóre. Acésta este numai o urmare firésca a renomului probat, ce siu castigatu Valcelele pre lângă tóta concurint'a din intru și streinatate. In sessiunea anului trecutu nu s'a intemplatu in Valcelele nici unu casu de mòrte. Óspetii in cea mai mare parte curati, recreati și scapati de durerile loru voru pastrá la cestui locu de cura o suvenire multiamitóre.

Din raportulu sanitariu a fisicului Albei superiore, Dr. Szabolc, care și in vîr'a acésta va domiciliá in Valcelele spre a ordiná óspetiloru sfatu medical practicu, estragemu, afara de alte nenumerate cure, urmatóriele date:

Tratati și curati fura: 62 bolnavi de hepatalgia (bola de ficati) și splenalgia (bola de splina); 10 casuri de chlorosa (palire, Bleichsucht); 19 de tuberculosa; 43 de bôle catharale; 14 de homeroide; 4 de podagra; 5 de verme solitari (limbriu cordileratu); 5 copii de limbrii; 3 de asemenea dureri cu cărci; 4 scrofulosi; 5 histeriasis; 3 de hipochondria; 2 de inclinare spre ingrasiare; 3 de ból'a apei; 14 de friguri intermitente (Wechsel-

sieber); mai multe feluri de bôle provenite din nas-cere; preste 15 exeme s. a.

Analisa chemica, facuta de farmacistulu Schnell s'a publicatu in presa de repetite ori; asemenea va fi cunoscutu, ca ap'a din Valcelele sămena cu cea din Bartfeld, din Baraton-Füred, Gleichenberg, Ems-Kissingen, in privint'a efectului obtiene loculu intre cea din Karlsbad și Marienbad, insa in privint'a pârtiloru de feru și natronu carbonicu le întręce, afara de aceea contine in abundantia acidu carbonicu liberu și esceléza prin gustulu celu cape-ratoria.

Mei amintim in fine, ca acestu forte inse-mnatu și cercetatu locu de cura alu Transilvaniei jace 3 mile departe de Brasovu, intr'o vale placuta incurgurata de munti, in apropierea de Szepsi-S. Georgiu, impreunatu cu Br. prin posta in tóte dile si cu ceea-lalta lume prin oficiolatu telegraficu propriu, 5 isvóre dintre care 2 se folosesc pentru beutu și 3 pentru scalda, mai multe otele, cortele in numero de ajunsu, și sanetóse, ce stau in privint'a sanitaria sub grigi'a politiei și se dau pre lângă pretiu de tarifa, in impregiurulu Valceleloru promenade placute, alt'a in loco acoperita, o promenade largita prin acoperirea pre deplinu a pereului, ce curge prin loculu de cura și asiá usiuréza liber'a miscare a óspetiloru, pentru petrecere spirituale se afla unu cabinetu de cestire cu dsoarie in limbi diférile și o farmacia oferesce óspetiloru asistentia probata medicale; afara de tóte acestea va contribui in sessiunea acésta, ce se incepe cu 15 Maiu și se finesce cu 15 Septembre, spre delectarea óspetiloru și o capela de musica renomita din Aradu.

Sub astfelui de auspicio potu Valcelele și in anu c. cu securitate speră o cercetare și mai numerósa.

Varietati.

* * Esamenele de marturitate scripturisticu la gimnasiulu de statu voru fi in 22—25 Iuniu a. c. (c. n.); cele verbali se voru face cunoscute la tim-pulu seu.

Esamenile private in se voru fi in 20—21 Iuliu.

Directiunea gimnasiale.

Licitatiune publica.

In 25 Maiu a. c. se va tiené licitatiune in loco Toplitia rom., comitatulu Turd'a superioara, pentru zidirea bisericei gr. or. cu döue turnuri, in lungime de 20 stangini, acarei fundamente e zidit u asupra fétiei pamentului pana la ferestri; dela sum'a lucrata de anginerulu Boros Ignatz de 23,459 fl. și 16 xr. v. a. in josu. Piatra, fierulu nelucratu, nasipulu și barnele pentru alasius (stelagiu) lemnele pentru arsulu varului și a caramidei in cantitatea receruta le v'a dá eclesi'a gr. or. precum și de crucile de pre turnuri și de catapitesna se va ingriji—

Pana la 2000 miertie varu și 20,000 cara-

midi suntu gata, pre care luatoriulu dela licitatiune cu pretiulu moderat u va fi datoriu ale primi.—

Banii sa voru plati in 5 rate. Doritorii de a licita, archiecti seau și alti pricepatori, au de a se prezenta in Toplitia romana (oláh Toplitia) pre diu'a destinata. Gaft'a legala sa va primi numai in obligationi de statu său și in pamantu, insa in acestu casu numai dela individi forte bine cunosciuti. — Planalu ori si cându se poate vedea la presiedintele comitetului. —

Din siedint'a comit. paroch. gr-or. tienuta in 1 Maiu a. c.

Toplitia romana in 4 Maiu 1870 st. n.

Comitetulu parochiale dela biserică gr-or. din Toplitia rom. (33—2)

Anunciu.

Apel mineral de Elöpatak, cautate multu pentru eficacitatea loru, s' expórtă forte considerabilu, decându domnulu Dr. Otrobanu din Brasovu a introdus o metoda ameliorata de a le expediá. In depourile sele in Brasovu și Elöpatak se afla totu mereu apele in cantitate suficienta, próspera implete, și gata a fi espdate după do-rint'a publicului. Falsificatii dese, și substituirea apelor din alte isvóre nesignificative, indemna pro susnumitul a garantá numai pentru „apele minerale d' Elöpatak“ care voru si luate din depourile sele. (32—2)

Edictu.

Iacobu Vili din Brasovu, — care de patru ani de dile au parasit u necreditia pre legiuít'a sea sotia Marin'a Dumitru Teclu totu din Brasovu, si prebegesce in lume fără a se poté sci loculu ubi-catiunei lui, — se citează prin acésta, că in terminu de unu anu si o dì dela datulu presinte, sa se in-fatisiedie la acestu foru matrimoniale, caci la din-contra, și in absenti'a densului se va decide pre basea SS. canone ale bisericei nôstre ort. res. di-vortiula cerutu de sotia sea.

Brasovu 17 Aprile 1870.

Forul matrimoniale alu tractului protopopescu gr-or. I alu Brasovulni.

Iosifu Baracu
Protopopu.

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Maiu 1870.
Metalicele 5% 60 45 Act. de creditu 254 80
Imprumut. nat. 5% 69 75 Argintulu 121 50
Actiile de banca 721 Galbinulv 5 86

TRANSPORTAREA DE SINI.

Intreprinditorii de cladire a drumului de feru r. oșticu-ungurescu publica transportarea de sini dela Alvintiu Sabiu a si la Mediasiu sub urmatórele conditiuni :

dela Alvintiu pana la Sabiu de maja 60 de cruceri.

dela Alvintiu pana la Mediasiu de maja 1 florinu.

O Sina cantarésce că la 4 maji si $\frac{1}{2}$, doi boi său cai potu duce 4 pâna la 6 Sini.

Ast'a se urca pentru o incârcatura dela Alvintiu pâna la Sabiu 10 fl. 80 cr. pâna la 16 fl. 20 cr., dela Alvintiu pâna la Mediasiu 18 fl. pâna la 27 fl.

Fiesee căruia, care se va aflá cu carulu la magazinulu curtiei drumului de feru in Alvintiu, i se voru predá sinile cu unu biletu de caratu, ier plat'a si o va râdicá la loculu de descarcatu indata ce va fi predat u sinile si biletulu de transportu, in tóta diu'a dela 6 óre diminéti'a pâna la 6 óre sér'a in bani gata.